

DOBRA PRAKTYKA NR 3

HANDEL LUDŹMI

Przesłuchanie Świadka - Pokrzywdzonego

1. W przypadku zgłoszenia się osoby, co do której zachodzi podejrzenie, że jest ofiarą/świadkiem przestępstwa handlu ludźmi, funkcjonariusz organu ścigania powinien wysłuchać jej/jego relacji wykazując się empatią dbając o dobro osoby powinien ustalić, czy w świetle definicji, zawartej w art. 3 Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu handlu ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, istnieją przesłanki do uznania tej osoby za pokrzywdzoną przestępstwem handlu ludźmi.
2. Funkcjonariusz organu ścigania do którego został skierowany pokrzywdzony/świadek powinien wykonać wszystkie czynności procesowe rzetelnie i z należytą starannością, tak aby wyeliminować konieczność powtarzania tych samych czynności. Wszystkie czynności procesowe z udziałem pokrzywdzonego/świadka powinien prowadzić ten sam oficer dochodzeniowo – śledczy. W przypadku gdy pokrzywdzony/świadek nie włada językiem polskim, w czynnościach procesowych konieczny jest udział tłumacza, w przeciwnym razie czynności te będą nieważne.
3. W trakcie prowadzenia czynności procesowych z udziałem pokrzywdzonego/świadka należy dokładnie ustalić okoliczności czynu, a w szczególności:

Okoliczności związane z pierwszym kontaktem z osobami proponującymi pracę czy też organizującymi wyjazd:

- czas, miejsce, sposób nawiązania kontaktu, ewentualny stopień zażyłości i relacje pomiędzy pokrzywdzonym i osobami nawiązującymi kontakt,
- osoby, które pośredniczyły i pomagały w organizacji wyjazdu oraz nakłaniały do niego , (określenie czasu, miejsca, sposobu wyjazdu, danych personalnych sprawców lub innych okoliczności mogących pozwolić na ustalenie ich tożsamości),
- propozycje pracy i ewentualnych świadczeń, które padły ze strony organizatorów, na jakich warunkach były zatrudnienia, wynagrodzenie, sposób płatności, okoliczności związane z dostarczeniem (dojazdem na miejsce) oraz pobytem na miejscu,
- określenie jakie dokumenty były wykorzystane przy organizacji wyjazdu,
- ustalenie ewentualnych kosztów, jakie świadek/pokrzywdzony poniósł w związku z wyjazdem.

Okoliczności związane z wyjazdem

- miejsce zbiórki, liczbę osób organizujących wyjazd oraz całe przedsięwzięcie
- środki transportu, warunki transportu, zachowanie organizatorów
- trasa przejazdu, sposób i okoliczności przekraczania granicy,
- dostęp do środków komunikacji

Informacje związane z wykonywaniem pracy:

- miejsce, czas i organizacja pracy,
- dojazd do pracy i związany z tym zakres swobody poruszania się i komunikacji,
- forma wynagrodzenia i termin płatności,
- posiadanie dokumentu tożsamości lub innego dokumentu uprawniającego do podjęcia pracy przez pokrzywdzonego
- zachowanie sprawców
- rodzaj ewentualnych obrażeń doznanych w trakcie pracy i okoliczności ich powstania
- rodzaj środków podawanych pokrzywdzonemu (jeśli były stosowane)
- czas, miejsce, rodzaj udzielanej pomocy lekarskiej
- wprowadzenie wewnętrznych regulaminów dotyczących ewentualnych kontaktów z Organami ścigania
- inne okoliczności.

Jeżeli w toku postępowania przygotowawczego zajdzie potrzeba udziału

ofiary w czynnościach procesowych w miejscu zgłoszenia przestępstwa, zostanie ona przewieziona ze schroniska Fundacji do miejsca przeznaczenia. Podczas pobytu przebywać będzie w lokalnym schronisku dla ofiar przemocy lub innym miejscu wyznaczonym za jej zgodą i zgodą przedstawiciela organizacji pozarządowej.

Na wniosek ofiary/świadka należy rozważyć możliwość obecności przy

przesłuchaniu przedstawiciela Fundacji „La Strada” udzielającego pomocy ofierze/świadkowi.

Przesłuchanie ofiary powinno prowadzić do uzyskania odpowiedzi między innymi na następujące pytania:

- Jak doszło do pierwszego kontaktu z osobą proponującą pracę?
- Czy osoba ta kiedykolwiek rozmawiała z ofiarą telefonicznie?
- Czy ofiara została wprowadzona w błąd, co do rodzaju pracy, jaką będzie wykonywać?
- Czy ofiara została wprowadzona w błąd, co do rodzaju pracy, jaką będzie wykonywać?
- Czy ofiary sama ponosiła koszty podróży i koszty związane z wyrobieniem \

dokumentów?

- Gdzie i kiedy nastąpiło przekroczenie granicy i jakimi środkami transportu się przemieszczali?
- Czy przekroczenie granicy nastąpiło legalnie?
- Czy przestępcy znają jej adres oraz adresy członków rodziny?
- W jaki sposób została zmuszona do wykonywania pracy?